

Kompetansemål for digital kompetanse

Målgrupper

Rammeverket er utviklet med tanke på voksne som har behov for å heve sin grunnleggende digitale kompetanse. I tillegg kan rammeverket være egnet for elever på ungdomstrinnet og i den videregående skolen.

Kompetansemål og inndeling i nivåer

Nivåene beskriver evne til å anvende ikt som verktøy for å møte komplekse krav, situasjoner og utfordringer (e-modenhet).

Kompetansemålene på **Nivå 1** beskriver den digitale minimumskompetansen man må ha for å kunne nyttiggjøre seg offentlige og private tjenester til eget formål.

Kompetansemålene på **Nivå 2** beskriver den kompetansen brukeren må ha for å benytte ulike tjenester over Internett mer selvstendig og aktivt; tjenester som søkemotorer, e-post, fildeling og «blogger». På dette nivået utnytter brukeren likevel ikke alle de mulighetene som ligger i ulike systemer eller programvare i forhold til det som kan være relevant.

Kompetansemålene på **Nivå 3** beskriver den mestringskompetansen man må ha for å oppnå sikker bruk, økt nytteverdi, deltakelse og sysselsettbarehet gjennom å utnytte potensialet i den nye digitale teknologien.

Arbeidet med utformingen av kompetansemålene tar utgangspunkt i standarder for digital kompetanse fra England ICT – Skill for Life. I vårt arbeid har vi tilpasset de engelske standardene til norske forhold og forutsetninger.

NIVÅ 1

Forholder seg til digital informasjon. Tar i bruk enkle digitale verktøy for å utføre visse handlinger

Den voksne skal kunne

- bruke digital informasjon i hverdags-, jobb- og samfunnsliv
- bruke digital informasjon i bestemte sammenhenger uten å kunne overføre det til nye situasjoner
- hente inn og produsere informasjon relatert til konkrete og kjente oppgaver eller situasjoner
- følge enkle nettvettregler, og kjenne til problemstillinger knyttet til personvern

Kompetansemål

Bruk av ikt-systemer

På dette nivået skal den voksne kunne

- kjenne igjen og bruke grensesnittløsninger (ikoner, knapper)
- følge anbefalte rutiner for trygg og sikker bruk av utstyr og tjenester
- følge anbefalinger i forhold til ergonomi
- ta i bruk enkle digitale verktøy og tjenester etter instruksjon/veiledning

Søking og utveksling av digital informasjon

På dette nivået skal den voksne kunne

- bruke informasjonskilder
- hente relevant informasjon fra en kjent digital kilde
- motta og bearbeide ikt-basert informasjon
- sende informasjon til en eller flere brukere
- bruke kildekritikk og ha kunnskap om opphavsrett

Produksjon og presentasjon av digital informasjon

På dette nivået skal den voksne kunne

- skrive inn og redigere informasjon for å få tilgang til digitale tjenester
- identifisere og rette enkle feil
- bruke tekstbehandlingsverktøy
- bruke regneark
- bruke presentasjonsverktøy

NIVÅ 2

Forholder seg aktivt til digital informasjon, bearbeider informasjonen og kan bruke informasjonen i nye situasjoner

Den voksne skal kunne

- bearbeide digital informasjon han/hun møter i hverdags-, arbeids- og samfunnsliv
- bruke digital informasjon i ulike sammenhenger, og anvende informasjonen i nye situasjoner
- benytte seg av digitale verktøy slik at han/hun kan delta i demokratiske prosesser

Kompetansemål

Bruk av ikt-systemer

På dette nivået skal den voksne kunne

- på egen hånd ta i bruk nye digitale verktøy og tjenester
- følge anbefalte rutiner for lagring av informasjon
- forstå og ivareta egen sikkerhet gjennom rutiner for trygg og sikker bruk med særlig vekt på personvern og informasjonssikkerhet

Søking og utveksling av digital informasjon

På dette nivået skal den voksne kunne

- velge ut og bruke egnede informasjonskilder, og ta hensyn til opphavsrett
- benytte ikt til å søke, finne og bruke informasjon som er relevant
- vurdere informasjon fra digitale kilder med særlig vekt på kildekritikk

Produksjon og presentasjon av digital informasjon

På dette nivået skal den voksne kunne

- vurdere innhold og rette feil
- skrive inn, formatere og redigere informasjon til et bestemt formål, med for eksempel et tekstbehandlingsverktøy
- presentere informasjon for en bestemt målgruppe og ta etiske hensyn
- bruke og produsere regnearkmodeller for presentasjon av beregninger
- finne og bruke presentasjonsverktøy med multimedialt innhold

NIVÅ 3

Forstår og bruker sammensatt digital informasjon til å trekke egne slutninger og kommunisere selvstendig

Den voksne skal kunne

- arbeide med, sammenlikne og kritisk vurdere digital informasjon
- på eget initiativ anvende digitale verktøy tilpasset formål og situasjon
- bruke sin digitale kompetanse til å kommunisere og presentere informasjon

Kompetansemål

Bruk av ikt-systemer

På dette nivået skal den voksne kunne

- på egen hånd velge ut, bruke og utnytte ulike digitale verktøy for å utføre kjente og nye oppgaver
- følge anbefalte rutiner for trygg og sikker bruk, og administrere lagret informasjon effektivt

Søking og utveksling av digital informasjon

På dette nivået skal den voksne kunne

- velge ut og bruke forskjellige informasjonskilder i sammenheng med komplekse oppgaver
- søke, velge og registrere informasjon fra ikt-baserte kilder, og vurdere relevans i forhold til formålet
- ha bevisst holdning til mulig gjenbruk av eget publisert digitalt materiale

Produksjon og presentasjon av digital informasjon

På dette nivået skal den voksne kunne

- legge inn, organisere, utvikle, formatere og koble sammen informasjon som passer til innholdet og formålet
- beherske tekstbehandlingsverktøy til produksjon, arkivering og systematisering av digital informasjon
- vurdere og bruke forskjellige metoder for å organisere og presentere informasjon tilpasset anledning og mottaker
- bruke regneark til å utvikle modeller for beregninger
- produsere og bruke presentasjoner med multimedialt innhold

Arenaer for digital kompetanse

Nivå 1 Eksempler

Eksemplene er kun ment som illustrasjoner på hva man kan få til gjennom kompetanse på de ulike nivåene. De er på ingen måte uttømmende for kompetansemålene.

I privatliv og samfunnsliv	I arbeidsliv	I utdanning og opplæring
<p>Bruk av ikt-systemer Kan tolke informasjon fra skjerm i form av ikoner</p> <p>Kan bruke minibank</p> <p>Kan benytte pinkode og passord på en sikker måte</p> <p>Søking og utveksling av digital informasjon Kan finne informasjon på nett ved hjelp av en søkemotor</p> <p>Kan motta og sende tekstmelding (sms)</p> <p>Kan åpne og legge til vedlegg i e-post</p> <p>Kan levere selvangivelsen via Internett</p> <p>Produksjon og presentasjon av digital informasjon Kan bruke enkle tekstbehandlingsverktøy for brevproduksjon</p> <p>Kan legge inn svar på innlegg i en nettavis</p>	<p>Bruk av ikt-systemer Kan bruke pc som arbeidsverktøy til enkle oppgaver</p> <p>Kan bruke enkle funksjoner i multifunksjonsmaskiner</p> <p>Kan logge inn på en sikker og korrekt måte på egen arbeidsstasjon</p> <p>Søking og utveksling av digital informasjon Kan finne og åpne regneark</p> <p>Kan lese og respondere på arbeidsinstruksjoner fra skjerm</p> <p>Kan bruke enkle digitale arkivfunksjoner og saksbehandlingsprogram</p> <p>Produksjon og presentasjon av digital informasjon Kan bruke enkle presentasjonsverktøy</p> <p>Kan fylle ut og svare på digitale skjemaer</p> <p>Kan endre egne data på bedriftens intranett</p>	<p>Bruk av ikt-systemer Kan benytte seg av digitale læringsplattformer</p> <p>Kan følge enkle instruksjoner i opplæringsprogram</p> <p>Kan logge inn på skolens system</p> <p>Søking og utveksling av digital informasjon Kan finne kurs- og utdanningstilbud på nettet</p> <p>Kan søke etter informasjon i databaser</p> <p>Kan levere oppgavebesvarelser via Internett</p> <p>Produksjon og presentasjon av digital informasjon Kan produsere oppgavebesvarelser digitalt</p> <p>Kan svare på faglige spørsmål fra lærer via e-post</p> <p>Kan presentere enkle lysark</p>

Nivå 2 Eksempler

Eksemplene er kun ment som illustrasjoner på hva man kan få til gjennom kompetanse på de ulike nivåene. De er på ingen måte uttømmende for kompetansemålene.

I privatliv og samfunnsliv	I arbeidsliv	I utdanning og opplæring
<p>Bruk av ikt-systemer Kan bruke forskjellige funksjoner på mobiltelefonen</p> <p>Kan opprette mapper og undermapper for sikker lagring og gjenfinning</p> <p>Kan laste ned og kjøre filer fra Internett på en sikker måte</p> <p>Søking og utveksling av digital informasjon Kan delta i diskusjoner på internett</p> <p>Kan forholde seg til nettleserens internettlogg og midlertidige filer</p> <p>Kan sende e-post til mange mottakere i en gruppe-e-post</p> <p>Produksjon og presentasjon av digital informasjon Kan sette inn et bilde i et dokument</p> <p>Kan opprette regneark med oversikt over egen økonomi</p> <p>Kan opprette egen cv ved bruk av tekstbehandlingsverktøy</p>	<p>Bruk av ikt-systemer Kan bruke digitale verktøy rutinemessig i arbeidssammenheng</p> <p>Kan bruke digitale verktøy til bestillinger og endringer av reiser</p> <p>Kan bruke maler for produksjon av formelle dokumenter</p> <p>Søking og utveksling av digital informasjon Kan legge inn og gjenfinne informasjon i et regneark eller en database</p> <p>Kan bruke intranettet for å få tilgang til et firmas policy, prosedyrer og annen arbeidsrelatert informasjon</p> <p>Produksjon og presentasjon av digital informasjon Kan bruke passende layout til presentasjoner med multimedialt innhold</p> <p>Kan legge til egnede illustrasjoner i dokumenter og presentasjoner</p>	<p>Bruk av ikt-systemer Kan bruke hjelpfunksjonen for å finne relevant informasjon når det oppstår problemer/ feilmeldinger</p> <p>Kan koble seg til skolens ikt-tjenester på en trygg og sikker måte</p> <p>Søking og utveksling av digital informasjon Kan delta i faglige diskusjonsgrupper</p> <p>Kan bruke digitale læringsplattformer til lagring og gjenfinning</p> <p>Kan utøve kildekritikk ved søking i eksterne kilder</p> <p>Produksjon og presentasjon av digital informasjon Kan produsere oppgavebesvarelser med relevante digitale presentasjonsverktøy</p> <p>Kan opprette og drifte egen blogg</p>

Nivå 3 Eksempler

Eksemplene er kun ment som illustrasjoner på hva man kan få til gjennom kompetanse på de ulike trinnene. De er på ingen måte uttømmende for kompetansemålene.

I privatliv og samfunnsliv	I arbeidsliv	I utdanning og opplæring
<p>Bruk av ikt-systemer Kan bruke «døgnåpen forvaltning» interaktivt</p> <p>Kan kople til og administrere eksterne digitale enheter</p> <p>Kan ta hensyn til sikkerhetsrutiner ved bruk av trådløse nettverk</p> <p>Søking og utveksling av digital informasjon Kan søke og finne gode tilbud på varer og tjenester på nett</p> <p>Kan finne og bruke egnede nettsamfunn i forhold til egne interesser</p> <p>Kan vurdere informasjonskilder i forhold til sikkerhet og kvalitet</p> <p>Produksjon og presentasjon av digital informasjon Kan lage og publisere en egen webside</p> <p>Kan bruke redigeringsverktøy for bilder og illustrasjoner</p> <p>Kan sende bilder og video via MMS til venner og familie</p>	<p>Bruk av ikt-systemer Kan bruke digitale verktøy i planlegging og gjennomføring av større oppgaver og prosjekter</p> <p>Kan bruke e-handel og elektronisk innrapportering i forretningsdriften</p> <p>Søking og utveksling av digital informasjon Kan bruke avanserte arkivfunksjoner for lagring og gjenfinning</p> <p>Kan finne og vurdere forskjellige former for informasjonskilder knyttet til arbeidsoppgaver</p> <p>Kan spore og finne leveranser til eget firma via netjtjenester</p> <p>Produksjon og presentasjon av digital informasjon Kan bruke avanserte presentasjonsverktøy</p> <p>Kan opprette formelle dokumenter med talloppstillinger, grafer og tabeller</p>	<p>Bruk av ikt-systemer Kan synkronisere forskjellige lagringsenheter</p> <p>Kan laste ned podcast av forelesninger</p> <p>Søking og utveksling av digital informasjon Kan bruke avanserte søkemetoder og utøve kildekritikk</p> <p>Kan bruke databaser for gjenfinning av faglig materiale</p> <p>Kan bruke søketeknikker for å finne relevant informasjon i store dokumenter, for eksempel pdf-dokumenter</p> <p>Produksjon og presentasjon av digital informasjon Kan lage en presentasjon av eget arbeid i forhold til målgruppe og genre</p> <p>Kan designe og bearbeide innsamlede data i et regneark eller en database</p>